

**Uzman Görüşlerine Dayalı SWOT Analizi ile Bartın İli'nin Turizm
Destinasyonu Potansiyelinin Değerlendirilmesi**
**Evaluation of Bartın's Tourism Destination Potential Through SWOT Analysis
Based on Expert Opinions**

Emine GENÇ^{1*} Umut YILMAZ²

¹ Bartın Üniversitesi, egenc@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1178-6929

² Bartın Üniversitesi, umutyilmaz3698@gmail.com ORCID: 0009-0001-5071-1973

* Yazışılan Yazar/Corresponding author

Makale Geliş/Received: 27.05.2025

Makale Kabul/Accepted: 18.07.2025

Araştırma Makalesi / Research Paper

DOI: 10.47097/piar.1707316

Öz

Bu çalışma, Bartın ilinin turizm destinasyonu olabileceği potansiyelini uzman görüşlerine dayalı SWOT analizi yöntemiyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bartın, sahip olduğu doğal güzellikler, tarihi miras ve kıyı turizmi olanakları ile önemli bir turizm destinasyonu olma potansiyeline sahiptir. Ancak, bölgenin bu potansiyelinin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için mevcut güçlü ve zayıf yönlerin belirlenmesi gerekmektedir. Araştırmada, farklı akademik disiplinlerden uzmanların (arkeoloji, turizm, tarih) görüşleri alınarak SWOT analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlara göre, Bartın'ın tarihi ve doğal zenginlikleri güçlü yönlerini oluştururken, altyapı eksiklikleri ve yetersiz tanıtım zayıf yönler olarak belirlenmiştir. Turizm yatırımlarının artışı fırsat olarak görülürken, kontrolsüz yapılaşma ve turizm politikalarındaki eksiklikler tehdit unsurları arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, Bartın'ın turizm destinasyonu olabilmesi için altyapı yatırımlarının güçlendirilmesi, sürdürülebilir turizm uygulamalarının benimsenmesi, yerel halkın turizme entegrasyonu ve destinasyon pazarlama stratejilerinin geliştirilmesi önerilmektedir. Çalışma, bölgenin turizm stratejilerine yönelik bilimsel bir çerçeve sunarak, yerel yönetimler ve turizm sektörü için stratejik karar alma süreçlerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm Destinasyonu, Bartın İli, SWOT Analizi.

Jel Kodları: L83, R58, O21.

Abstract

This study aims to evaluate the potential of Bartın as a tourism destination through a SWOT analysis based on expert opinions. Bartın possesses significant potential as a tourism destination due to its natural beauty, historical heritage, and coastal tourism opportunities. However, for this potential to be fully realized, it is essential to identify the region's strengths and weaknesses. The study was conducted by gathering the opinions of experts from different academic disciplines, including archaeology, tourism, and history, and applying a SWOT analysis. The findings indicate that Bartın's historical and natural richness constitutes its strengths, while infrastructure deficiencies and inadequate promotion are identified as weaknesses. The increase in tourism investments is seen as an opportunity, whereas uncontrolled urbanization and shortcomings in tourism policies pose threats. In this context, for Bartın to become a successful tourism destination, it is recommended to enhance infrastructure investments, adopt sustainable tourism practices, integrate the local community into the tourism sector, and develop destination marketing strategies. This study provides a scientific framework for regional tourism strategies and aims to contribute to strategic decision-making processes for local authorities and tourism sector stakeholders.

Keywords: Tourism Destination, Bartın Province, SWOT Analysis.

Jel Codes: L83, R58, O21.

1. GİRİŞ

Turizm kavramı, Latince kökenli "tornus" kelimesinden türeyen ve dönme anlamına gelen "tourisme" teriminden gelmektedir (Hazar, 2007). Türk Dil Kurumu (2025), turizmi "dinlenme, eğlenme, görme ve tanıma gibi amaçlarla yapılan gezi" olarak tanımlamaktadır. Dünya Turizm Örgütü ise turizmi, sürekli kalışa dönüşmemek ve gelir getirici herhangi bir faaliyet içermemek koşuluyla bireylerin geçici süreli seyahatlerinden doğan olay ve ilişkiler bütünü olarak tanımlamaktadır. Turizm, ekonomik ve sosyo-kültürel boyutlarıyla dünya genelinde en hızlı gelişen sektörlerden biridir (UNWTO, 2025). Doğal, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle turizm faaliyetlerine uygun destinasyonlar, bu sektörün en önemli bileşenlerindendir. Turizm destinasyonları, turistler için cazip kabul edilen doğal, kültürel ve tarihi çekicilikleri barındıran yerlerdir (Coltman, 1989). Türk Dil Kurumu (2025), "destinasyon" kavramını "varılacak yer" olarak tanımlarken, turizm literatüründe destinasyon; çevresel ve kültürel kaynaklarla birlikte konaklama, yeme-içme ve eğlence gibi hizmetlerin entegre olduğu turistik alanlar olarak ele alınmaktadır (Candela ve Figini, 2012). Destinasyonların gelişim süreci, bölgenin sunduğu turistik değerlerin yanı sıra, ulaşılabilirlik, altyapı, güvenlik ve pazarlama faaliyetleri gibi unsurların etkinliği ile doğrudan ilişkilidir (Bahar ve Kozak, 2012).

Bartın İli, Anadolu'nun tarih sahnesine yaklaşık 3000 yıl önce katılmış olup, sahip olduğu antik varlıklar ve özgün yaşam tarzıyla önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Antik çağlardaki adı "Parthenia" olan Bartın, "Parthenious" ırmağının kenarında kurulduğundan bu ismi almıştır. "Parthenious" kelimesi, "Sular İlahı" veya "muhteşem akan su" anlamlarına gelmektedir (Emir, 2011). Tarihsel süreçte, tersane bölgesi olarak anılmış, geniş bir ticaret pazarı olmuş ve 1940'lı yıllardan itibaren Türkiye'nin ilk turizm destinasyonları arasında yer almıştır. Günümüzde ise doğal güzellikleri ve gelişen ekonomik yapısıyla dikkat çeken bir cazibe merkezi konumundadır.

2024 yılı verilerine göre, Türkiye'nin belirlediği turist hedefi 61 milyon olarak açıklanmış ve yabancı turistlerin gecelik ortalama harcaması 107 dolar olarak hesaplanmıştır (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2025). Turizm sektörünün sağladığı ekonomik getiriler düşünüldüğünde, Bartın gibi turizm potansiyeli yüksek bölgelerin sürdürülebilir turizm politikaları ile geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bartın ili, sahip olduğu konaklama kapasitesi ve turizm altyapısı ile bölgedeki turistik faaliyetleri destekleyen önemli bir destinasyon olma potansiyeline sahiptir. İlde toplam 16 adet Kültür ve Turizm Bakanlığı Turizm İşletme Belgeli tesiste 958 yatak, 172 adet Basit Konaklama Turizm İşletmesi Belgeli tesiste ise 2.817 yatak kapasitesi bulunmakta olup, toplam yatak kapasitesi 3.775'tir (Bartın Kültür Turizm, 2025). Bu konaklama tesisleri, hem yerli hem de yabancı turistlere farklı seçenekler sunarak bölgenin turizm hareketliliğini artırmaktadır. 2023 yılında toplam 196.735 turizm konaklama tesislerinde konaklamıştır. Bununla birlikte, Bartın'da faaliyet gösteren 9 adet A Grubu seyahat acentesi, turistlere yönelik çeşitli organizasyonlar düzenleyerek bölgenin turistik cazibesini artırmaktadır. Yeşil ve mavinin bulunduğu saklı koylara sahip olan Bartın'ın plajlarından üçü, uluslararası turizm açısından önemli bir kalite göstergesi olan "Mavi Bayrak" ödülüne sahiptir (VisitBartın, 2025). Bu plajlar, sezon boyunca hem yerli hem de yabancı turistler için önemli bir çekim merkezi olmaya devam etmektedir. Bartın'ın ağırladığı yerli ve yabancı turist sayısı turizm sektörünün bölgedeki önemini ortaya koymaktadır.

Bartın ili ile ilgili yapılan akademik çalışmalar incelendiğinde; turizme bakış açısı (Karakaş vd., 2022), kırsal turizm (Emir, 2012; Akça ve Özdemir, 2014), ekoturizm (Turoğlu ve Özdemir, 2005), gastronomik turizm (Ayaz ve Çobanoğlu, 2017; Karakaş ve Uyar Oğuz, 2021; Ayaz ve Köse, 2022), rekreasyonel turizm (Topay ve Memlük, 2011; Öztürk, 2005; Açiksöz vd., 2004) ve doğal ortam özellikleri (Zeybek vd., 2020) gibi pek çok alanda çalışmaların bulunduğu görülmektedir. Turizm envanteri ve potansiyelleri üzerine çalışmalar da literatürde yer almakla birlikte (Emir, 2011; Akça vd., 2019; Açiksöz vd., 2006), Bartın'ın destinasyon olma kriterlerini hangi ölçüde karşıladığına dair kapsamlı bir değerlendirme bulunmamaktadır. Konaklama, ulaşılabilirlik, çekicilik, etkinlikler ve kolaylıklar gibi destinasyon olabilme koşullarının Bartın özelinde nasıl şekillendiği bilinmemektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Bartın ilinin turizm destinasyonu olabilme potansiyelini uzman görüşleri doğrultusunda SWOT analizi yöntemiyle inceleyerek, varsa eksiklikleri tespit etmek ve sürdürülebilir turizm açısından öneriler sunmaktır. Bu doğrultuda, çalışma dört aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada literatür taraması yapılarak kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci aşamada, turizm alanında uzman 6 kişiyle yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılarak veriler toplanmıştır. Üçüncü aşamada, elde edilen veriler SWOT analizi yöntemiyle değerlendirilmiş, son aşamada ise analiz sonuçları yorumlanarak Bartın'ın turizm destinasyonu olma yolundaki fırsatları ve tehditleri ortaya konulmuştur. Bu çalışma, Bartın'ın turizm destinasyonu olma sürecini akademik bir çerçevede değerlendirerek, gelecekte gerçekleştirilebilecek stratejik planlamalar için bilimsel bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Turizm destinasyonu kavramı, bir bölgenin turistik çekiciliğini, altyapı yeterliliğini ve ziyaretçilerin deneyimlerini şekillendiren çok boyutlu unsurların bütünsel bir şekilde ele alınmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda kavramsal çerçeve, çalışmanın teorik temelini oluşturarak, turizm destinasyonlarının sahip olması gereken özellikleri, rekabetçiliklerini etkileyen bileşenleri ve destinasyon yönetiminde kullanılan analiz araçlarını ortaya koymaktadır. Özellikle SWOT analizi gibi stratejik analiz yöntemleri, bir destinasyonun mevcut durumunu değerlendirmek ve geleceğe yönelik stratejik planlamalar geliştirmek için kritik rol oynamaktadır. Bu çerçevede Bartın ilinin turizm potansiyelini değerlendirmek amacıyla öncelikle destinasyon kavramı, destinasyon olma koşulları ve SWOT analizine ilişkin kuramsal bilgiler sunulmuş; ardından Bartın'ın coğrafi, tarihî ve kültürel yapısına dair genel bilgilerle bölgenin turizm değerleri incelenmiştir. Böylece çalışmanın uygulama bölümüne temel teşkil edecek teorik bir zemin oluşturulmuştur.

2.1. Turizm Destinasyonu Kavramı

Turizm destinasyonu, ziyaretçilerin geceleme yapabilecekleri, turistik ürünler, hizmetler ve deneyimlerin bir araya geldiği, turizme yönelik paydaşların etkileşim içinde olduğu coğrafi alanlar olarak tanımlanmaktadır (Hosany vd., 2006). Bu tür destinasyonlar, genellikle doğal, kültürel veya yapay cazibe merkezlerinden oluşmakta ve rekabet edebilir bir imaja sahip olmayı gerektirmektedir (Page ve Connell, 2020). Bir bölgenin turizm destinasyonu olarak değerlendirilebilmesi için ulaşım altyapısı, konaklama olanakları, gastronomi hizmetleri, turistik aktiviteler ve güvenlik gibi unsurları içeren bir sistem olması gerekmektedir (Bahar ve Kozak, 2005). Ayrıca, destinasyonun sürdürülebilir turizm ilkelerine uygun şekilde

planlanması ve yönetilmesi, uzun vadeli gelişimi açısından kritik bir faktördür (Başer ve Olcay, 2021).

2.2. Turizm Destinasyonu Olabilmek İçin Sahip Olunması Gereken Koşullar

Bir bölgenin turizm destinasyonu olarak kabul edilebilmesi için ziyaretçilerin temel gereksinimlerini karşılayabilecek bir altyapıya sahip olması gerekmektedir. Bu bağlamda, destinasyonların konaklama olanakları, ulaşım altyapısı, çekicilik unsurları, etkinlik çeşitliliği ve güçlü bir destinasyon imajı gibi temel bileşenleri karşılaması gerekmektedir (Page, 2019). **Konaklama:** Turizm destinasyonları, gününbirlik ziyaretçilerin yanı sıra konaklamalı turizmi de desteklemek zorundadır. Farklı bütçelere ve ihtiyaçlara hitap eden konaklama seçeneklerinin bulunması, destinasyonun rekabet gücünü artıran bir faktördür (Camilleri, 2018). Ayrıca, konaklama tesislerinin yerel kültürü yansıtan mimari ve hizmet anlayışına sahip olması, turistlerin bölgeyi daha etkileyici ve otantik olarak deneyimlemesine katkı sağlamaktadır (Fletcher vd., 2017). **Ulaşılabilirlik ve Kolaylıklar:** Turistik bir destinasyonun başarısı, bölgeye ulaşımın ne kadar kolay olduğu ve ziyaretçilerin destinasyon içindeki hareketlilik olanaklarıyla doğrudan ilişkilidir (Yen vd., 2021). Destinasyonun hava, kara, deniz veya demiryolu gibi ulaşım ağlarıyla bağlantılı olması, turist çekebilmek kapasitesini doğrudan etkilemektedir (Rucci ve Porto, 2022). Ayrıca, destinasyon içindeki bilgi merkezleri, alışveriş imkanları, restoranlar ve eğlence alanları gibi kolaylıklar, ziyaretçilerin deneyimini iyileştiren unsurlar arasında yer almaktadır (Oppermann, 2000). **Çekicilik:** Bir destinasyonun doğal, tarihi, kültürel ve eğlenceye dayalı çekicilikler sunması, turistlerin seyahat motivasyonlarını belirleyen en önemli faktörlerden biridir (Camilleri, 2018). Günümüzde teknoloji ve dijitalleşme ile turistik cazibe merkezlerinin artırılması ve deneyimlerin zenginleştirilmesi, destinasyon yönetiminde önemli bir rol oynamaktadır (Fletcher vd., 2017). **Etkinlikler:** Turistik destinasyonların spor, sanat, müzik, gastronomi ve kültürel etkinliklere ev sahipliği yapması, turist çekme kapasitesini artıran bir unsur olarak görülmektedir (Reitsamer ve Brunner-Sperdin, 2017). Ziyaretçilerin destinasyonla güçlü bir bağ kurmasını sağlayan festival, konser ve fuar gibi etkinlikler, bölgenin turistik imajını güçlendirmektedir. **İmaj:** Destinasyonların sahip olduğu imaj, turistlerin seyahat tercihlerini doğrudan etkileyen faktörlerden biridir (Bruwer vd., 2016). Güçlü bir imaja sahip destinasyonlar, sürdürülebilir turizm yatırımları ve etkili pazarlama stratejileri ile uzun vadede rekabetçi bir avantaj sağlamaktadır.

2.3. SWOT Analizi

SWOT analizi, stratejik yönetim literatüründe organizasyonların güçlü yönlerini belirlemek, zayıf yönlerini tespit etmek, fırsatları değerlendirmek ve tehditlere karşı strateji geliştirmek amacıyla kullanılan önemli bir analiz yöntemidir (Weihrich, 1982). İlk olarak San Francisco Üniversitesi'nde yönetim profesörü Heinz Weihrich tarafından stratejik planlama çalışmaları kapsamında geliştirilmiş olan bu yöntem, günümüzde işletmelerden devlet politikalarına kadar geniş bir kullanım alanına sahiptir (Hamdioğlu, 2002).

SWOT analizi, bir organizasyonun veya projenin iç ve dış çevresini sistematik olarak değerlendirerek, stratejik karar alma süreçlerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu analiz yöntemi, organizasyonların içsel faktörlerini (güçlü ve zayıf yönler) ve dışsal faktörlerini (fırsatlar ve tehditler) belirleyerek kapsamlı bir durum değerlendirmesi yapılmasına olanak tanır (Sammut-Bonnici ve Galea, 2015; Teoli vd., 2019; Sarsby, 2016). SWOT analizinin temel

bileşenleri şunlardır: **Güçlü Yönler (Strengths):** Organizasyonun ya da destinasyonun sahip olduğu avantajlı yönleri ifade eder. Bu unsurlar arasında doğal ve kültürel miras, gelişmiş turizm altyapısı, stratejik konum ve marka bilinirliği gibi faktörler yer alabilir (Sarsby, 2016). **Zayıf Yönler (Weaknesses):** Organizasyonun veya destinasyonun geliştirilmesi gereken eksiklikleri ifade eder. Ulaşım sorunları, altyapı eksiklikleri, tanıtım yetersizliği ve hizmet kalitesindeki problemler bu kategoriye girmektedir (Hazzan vd., 2017). **Fırsatlar (Opportunities):** Organizasyonun veya destinasyonun bulunduğu dış çevrede avantaj sağlayabilecek gelişmeler bu kategoriye dahildir. Devlet teşvikleri, uluslararası turizm hareketlerindeki artış, dijital pazarlama olanakları ve turizm trendleri fırsatlar arasında değerlendirilebilir (Sammot-Bonnici ve Galea, 2015). **Tehditler (Threats):** Organizasyonun veya destinasyonun karşı karşıya olduğu riskler ve dışsal tehditler bu kategoride ele alınır. Ekonomik dalgalanmalar, jeopolitik riskler, çevresel tehditler ve rakip destinasyonların artan rekabet gücü, turizm destinasyonları için önemli tehdit unsurları arasında yer almaktadır (Teoli vd., 2019; Hazzan vd., 2017). SWOT analizi, Bartın gibi gelişmekte olan turizm destinasyonları için stratejik karar alma süreçlerinde yönlendirici bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu analiz sayesinde, Bartın'ın mevcut durumu, güçlü yönleri ve gelişim alanları belirlenerek, sürdürülebilir turizm stratejileri geliştirilebilecektir.

2.4. Bartın İli Hakkında Genel Bilgi

Coğrafi konum açısından 41°53' kuzey enlemi ile 32°45' doğu boylamı arasında yer alan Bartın, Karadeniz kıyısında 59 km uzunluğunda bir sahil şeridinde sahiptir. Doğuda Kastamonu, güneydoğuda Karabük, batıda ise Zonguldak ile komşudur. 2.330 km² yüzölçümüne sahip olan ilin merkezi, deniz seviyesinden 25 metre yükseklikte bulunmaktadır (Bartın Kültür Müdürlüğü, 2025). Bartın, 1920 yılında Zonguldak Mutasarrıflığı'na bağlanmış, 1924'te Zonguldak'ın il olmasıyla bu ile bağlı bir ilçe haline gelmiştir. 07 Eylül 1991 tarihinde, 28.08.1991 tarih ve 3760 sayılı yasa ile il statüsüne kavuşmuştur. İdari yapısı içinde Osmanlı döneminde ilçe statüsüne sahip olan Amasra, Cumhuriyet döneminde bucak statüsüne düşmüş, ancak 1987 yılında yeniden ilçe olmuştur. Diğer ilçelerden Ulus 1944 yılında, Kurucasıle ise 1957 yılında ilçe statüsü kazanmıştır. Günümüzde Bartın, Merkez, Amasra, Ulus ve Kurucasıle olmak üzere toplam dört ilçeden oluşmaktadır (Bartın Belediyesi, 2025a; Bartın Valiliği, 2025).

Bartın'ın ismi, antik çağda "Parthenios" olarak adlandırılan Bartın Irmağı'ndan türemiştir. Yunan mitolojisine göre Parthenios, Okeanos'un çocuklarından biri olup "Sular Tanrısı" anlamına gelmektedir. Parthenios kelimesi, "Sular İlahı" veya "Muhteşem Akan Su" anlamlarının yanı sıra, "Genç Kızlar İçin Koro Türküleri" ya da tanrıça Athena'nın bir sıfatı olan "Genç Bakire" şeklinde de yorumlanmaktadır. Antik kaynaklara göre, Bartın Irmağı'nın kenarında kurulan şehir, başlangıçta "Parthenia" olarak anılmış ve zamanla Bartın ismine dönüşmüştür. Homeros, İlyada Destanı'nda Truva'yı savunmaya gelen Anadolu savaşçılarının Parthenios Irmağı'nın suladığı topraklardan geldiğini belirtmiştir. Ayrıca Amasyalı coğrafyacı Strabon da eserlerinde Parthenios'tan söz etmektedir. Tarih boyunca M.Ö. 14. yüzyılda Gaşkalar tarafından sahiplenilen Bartın, sırasıyla Hititler, Frigler, İonlar, Kimmerler, Lidyalılar, Persler, Helenler, Pontus Krallığı, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar tarafından yönetilmiştir. Bu köklü geçmiş, Bartın'ın kültürel çeşitliliğini ve tarihi önemini artıran bir miras bırakmıştır (Bartın Belediyesi, 2025a).

Bartın, 5000 yıllık tarihi geçmişi, kültürel ve folklorik değerleri ile dikkat çeken önemli bir turizm destinasyonudur. Tarihsel olarak Paphlagonia bölgesine dahil olan Bartın, Sesamos (Amasra), Kromna (Kurucaşile) ve Erythinoi (Çakraz) gibi antik kentlere ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle Amasra, antik kalıntıları ve doğal güzellikleri ile bölgenin en önemli kültür ve turizm merkezi konumundadır.

Bartın turizmi, deniz turizmi, doğa turizmi ve kültür turizmi olmak üzere üç temel kategoride gelişmiştir: **Deniz Turizmi:** İnkumu, Amasra ve Çakraz plajları, yerli ve yabancı turistler için önemli birer çekim merkezidir. Ayrıca Kızılkum, Mugada, Hatipler, Güzelcehisar, Göçkün, Akkonak, Çambu, Karaman, Tekkeönü, Kurucaşile ve Kapısuylu plajları gününbirlik ziyaretçilerin tercih ettiği sahil alanlarıdır. **Doğa Turizmi:** Bartın, zengin doğal kaynaklara ve peyzaj değerlerine sahiptir. Küre Dağları Milli Parkı, Güzelcehisar Lav Sütunları, Uluyayla, Gezen ve Ardıç Yaylaları, Gürcüoluk Mağarası ve bölgedeki şelaleler, kanyonlar ve trekking alanları, doğa turizmi açısından büyük bir potansiyel sunmaktadır. **Kültür Turizmi:** Amasra Kalesi, Kuşkayası Yol Anıtı, Roma Meclis Sarayı, Bedesten, Aya Nikolas Kilisesi, Osmanlı dönemi camileri, hanlar, köprüler ve geleneksel Bartın Evleri bölgedeki kültürel mirasın önemli unsurlarıdır. Bartın'daki folklorik değerler, geleneksel el sanatları (tel kırma, ahşap oymacılığı) ve yöresel mutfağı, kültürel turizmi destekleyen unsurlar arasında yer almaktadır (Bartın Valiliği, 2025).

Bartın, antik çağlardan Osmanlı dönemine kadar uzanan geniş bir kültürel mirasa sahiptir. Özellikle Amasra, Roma ve Bizans dönemine ait kalıntılarıyla dikkat çekerken, Bartın merkezinde Osmanlı eserleri, geleneksel konutlar ve tarihi köprüler bulunmaktadır. Kurucaşile ve Ulus ilçelerinde de arkeolojik buluntular, höyükler ve tümülüsler turistik değer taşımaktadır. Bartın, biyolojik çeşitliliği ve doğal peyzajı ile ekoturizm açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Foto safari, kuş gözlemciliği, doğa yürüyüşleri, yat turizmi ve su sporları, bölgedeki sportif turizm aktiviteleri arasındadır. Bartın Irmağı, doğa sporları ve su aktiviteleri için elverişli bir alan sunmaktadır.

Bartın'da turizm açısından en uygun dönem yaz ayları olup, özellikle Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları deniz turizmi için en elverişli dönemlerdir. Ancak, Eylül ve Ekim ayları da zaman zaman uygun sıcaklık koşullarına sahip olabilmektedir. Bölgenin yıl boyunca yağış alması, tarımsal faaliyetlerin sürekliliğini sağlarken, deniz turizminin mevsimselliğini kısmen kısıtlamaktadır (Emir, 2011). Bartın'ın tarihî, kültürel ve doğal turistik değerleri, bölgenin hem ulusal hem de uluslararası turizm açısından önemli bir cazibe merkezi haline gelmesini sağlamaktadır. Özellikle kültürel miras, doğa turizmi ve sahil şeridindeki turizm olanaklarının sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi, Bartın'ın turizm potansiyelinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

3. İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Turizm sektörünün bölgesel kalkınmaya olan etkisi giderek artmakta olup, özellikle doğal ve kültürel mirası zengin bölgeler için sürdürülebilir turizm planlaması büyük önem taşımaktadır. Bartın, sahip olduğu doğal güzellikler, tarihi yapılar ve kıyı turizmi olanaklarıyla öne çıkan bir destinasyon olmasına rağmen, turizm potansiyelinin tam anlamıyla değerlendirilmesi için kapsamlı araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, Bartın ili üzerine yapılan akademik çalışmalar, bölgenin turizm altyapısı, ekoturizm potansiyeli, rekreasyonel faaliyetler, turist beklentileri ve yerel halkın turizme

bakış açısı gibi çeşitli konuları ele almaktadır. Tablo 1’de, Bartın ili ve turizmle ilgili yapılan araştırmaların özet bir değerlendirmesi sunulmuş olup, her çalışmanın ele aldığı problem, kullanılan metodoloji ve yazar/ları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Bartın İli ve Turizm ile İlgili Yapılmış Çalışmalar

Yazar/lar	Problem	Yöntem
Emir (2012)	Bartın ve Çevresi Kırsal Turizminin Swot Analizi	Swot Analizi
Turoğlu ve Özdemir (2005)	Bartın İlinin Ekoturizm Potansiyelinin Belirlenmesi	Swot Analizi, Arazi Çalışması
Topay ve Memlük (2011)	Bartın Ulu yaylada Rekreatif Etkinlikler İçin Uygun Alanların Belirlenmesi	Tarımsal Yönden Peyzaj Değerlendirme
Zeybek vd. (2020)	Değirmen Dere Şelalesinin Tipi ve Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi	Coğrafi Bilgi Sistemleri
Açıkgöz vd. (2006)	Bartın Arıt Beldesinin Trekking Potansiyelinin Belirlenmesi	Swot Analizi
Karakaş ve Uyar Oğuz (2021)	Bartın’ı Ziyaret Eden Yerli Turistlerin Yöresel Yiyeceklere Yönelik Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi	Anket
Öztürk (2005)	Kastamonu Bartın Küre Dağları Milli Parkının Rekreatif Kaynak Değerlerinin İrdelenmesi	Literatür Taraması
Açıkgöz vd. (2005)	Bartın Yaylalarının Rekreatif ve Turizm Kullanımları Açısından İrdelenmesi	Swot Analizi, Hızlı Kırsal Değerlendirme
Ayaz ve Köse (2022)	Turizm İşletmesi Yöneticilerinin Yöresel Yemek Beklentilerinin Değerlendirilmesi	Mülakat
Ayaz ve Çobanoğlu (2017)	Ev Kadınlarının Turizm Amaçlı Yöresel Yemek Üretimine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi	Anket
Murat ve Çelik (2007)	Bartın da Otel İşletmelerinde Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesi	Mülakat, AHP
Karakaş vd. (2022)	Yerel Halkın Turizm Bakış Açısının Değerlendirilmesi	Anket
Sarı Nayim (2017)	Kapı suyu Köyünün Sürdürülebilir Turizm Planlanmasına Yönelik Bakış Açısının Değerlendirilmesi	Swot Analizi, Anket

Emir (2011)	Bartın ve Çevresinin Turizm Envanteri	Swot Analizi, Sektör Analizi
Akça vd. (2019)	Bartın'ın Soyut ve Somut Kültürel Miras Öğelerinin Belirlenmesi	Literatür Taraması
Çelik ve Murat (2009)	Bartın İlinin Ekonomik Yapısının Değerlendirilmesi	Swot Analizi, AHP
Uyar Oğuz vd. (2018)	Bartın'a Yönelik Turistik Talebin Analiz Edilmesi	Anket
Emir, 2011)	Zonguldak, Karabük ve Bartın İlleri Turizm Sektör Analizinin Yapılması	Sektör Analizi

Tablo 1'de yer alan çalışmalar incelendiğinde, Bartın'ın turizm potansiyeli üzerine yapılan akademik araştırmaların yoğunlukla destinasyon analizi, doğal ve kültürel miras değerlendirmesi ve turist davranışları üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Doğa turizmi (ekoturizm, trekking, rekreasyon vb.) ve turizm sektörüne yönelik ekonomik ve hizmet değerlendirmeleri de ele alınan önemli konular arasındadır. Bu çalışmalardan bazıları Bartın'ın turizm envanterini ve destinasyon olma potansiyelini değerlendirirken (Emir, 2011; Akça vd., 2019), diğerleri ise turizm sektörünün gelişimi için gereken stratejilere odaklanmıştır (Sarı Nayim, 2017; Karakaş vd., 2022). Özellikle yerel halkın turizme bakış açısı, turistik talep analizi ve turizm işletmelerinin hizmet kalitesi gibi konular, Bartın'da turizmin sürdürülebilirliği açısından önemli ipuçları sunmaktadır.

Bartın ili üzerine yapılan akademik çalışmaların metodoloji açısından incelenmesi, araştırmalarda SWOT analizi, anket, mülakat, sektör analizi, coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ve hızlı kırsal değerlendirme gibi çeşitli yöntemlerin yaygın olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır. Özellikle SWOT analizi, Bartın'ın turizm potansiyelinin belirlenmesi, kırsal turizm değerlendirmesi ve trekking faaliyetleri gibi konuların analizinde sıkça kullanılan bir yöntemdir (Emir, 2012; Açıkgöz vd., 2006). Bunun yanı sıra, anket yöntemi, özellikle yerel halkın ve turistlerin turizme yönelik tutum ve davranışlarını ölçmek amacıyla yaygın olarak tercih edilmiştir (Karakaş ve Uyar Oğuz, 2021; Karakaş vd., 2022). Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin ve sektörel paydaşların görüşlerini almak için yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır (Ayaz ve Köse, 2022; Murat ve Çelik, 2007). Bununla birlikte, coğrafi bilgi sistemleri (CBS), Bartın'daki doğal alanların turizm potansiyeli açısından değerlendirilmesi amacıyla kullanılan bir diğer yöntem olarak öne çıkmaktadır (Zeybek vd., 2020). Ayrıca, tarımsal ve peyzaj değerlendirme yöntemleri, özellikle rekreasyon alanlarının belirlenmesi ve doğa turizminin planlanması amacıyla kullanılmıştır (Topay ve Memlük, 2011). Son olarak, Bartın'ın turizm sektörünün ekonomik açıdan değerlendirilmesi amacıyla sektör analizi ve çok kriterli karar verme yöntemlerinden Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) kullanılmıştır (Çelik ve Murat, 2009; Emir, 2011). Bu metodolojik çeşitlilik, Bartın'ın turizm potansiyelini anlamak için farklı analiz tekniklerinin kullanıldığını ve her çalışmanın belirli bir amaca hizmet ettiğini göstermektedir.

Bartın ili üzerine yapılan akademik çalışmalar, bölgenin turizm potansiyelini çeşitli açılardan ele almakta ve ekoturizm, rekreasyonel faaliyetler, turizm-ekonomi ilişkisi, yerel halkın turizme bakışı ve sürdürülebilir turizm stratejileri gibi konularda önemli bulgular

sunmaktadır. Özellikle Bartın'ın ekoturizm, trekking ve doğa turizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olduğu vurgulanmaktadır (Turoğlu ve Özdemir, 2005; Açıkgoz vd., 2006). Ulu Yayla ve Değirmen Dere Şelalesi gibi doğal alanların turizm açısından değerlendirilmesi gerektiği ifade edilerek, bu bölgelerin rekreasyonel faaliyetler için uygun olduğu belirtilmiştir (Topay ve Memlük, 2011; Zeybek vd., 2020). Turizm sektörünün yerel ekonomi ile ilişkisi bağlamında, turizm işletmelerinin hizmet kalitesi ve ekonomik sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi gerektiği ortaya konulmuştur (Murat ve Çelik, 2007; Çelik ve Murat, 2009). Ayrıca, yöresel yiyeceklerin turizme entegrasyonu ve turistlerin gastronomi deneyimlerinin geliştirilmesi, bölgenin rekabet avantajını artıran unsurlar arasında görülmektedir (Karakaş ve Uyar Oğuz, 2019; Ayaz ve Köse, 2022).

Yerel halkın turizme bakış açısına yönelik çalışmalar, bölgedeki turizm algısının anlaşılması açısından kritik bilgiler sunmaktadır. Turizmin toplumsal etkileri ve yerel halkın bu sürece nasıl dahil olabileceği, özellikle Karakaş vd. (2022) ve Ayaz ve Çobanoğlu (2017) tarafından ele alınmış ve ev kadınlarının turizm amaçlı yöresel yemek üretimi konusundaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu tür çalışmalar, turizmin yerel kalkınmaya olan katkısını ve halkın bu süreçte nasıl rol alabileceğini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra, Bartın'ın turizm envanterinin çıkarılması ve sürdürülebilir turizm planlaması konusunda yapılan analizler, bölgenin turizm sektöründe izlemesi gereken stratejik yol haritası hakkında önemli ipuçları sunmaktadır (Emir, 2011; Sarı Nayim, 2017). Turizm stratejilerinin doğru planlanması, bölgenin destinasyon olarak uzun vadede rekabet gücünü artırmasına yardımcı olabilecektir. Bu çalışmalar, Bartın'ın turizm potansiyelini sürdürülebilir bir şekilde yönetmek için atılması gereken adımları belirlemekte ve bölgedeki turizm faaliyetlerinin bilimsel bir çerçevede ele alınmasını sağlamaktadır.

Sonuç olarak Tablo 1'de yer alan çalışmalar, Bartın'ın turizm sektörünün mevcut durumunu analiz eden, güçlü yönlerini ortaya koyan ve geliştirilmesi gereken alanlara dair stratejik öneriler sunan önemli bir araştırma altyapısı oluşturmaktadır. Özellikle SWOT analizinin sıkça kullanılması, Bartın'ın turizm potansiyelinin sistematik bir şekilde değerlendirildiğini ve bölgenin avantajları ile dezavantajlarının belirlenerek stratejik yönlendirmeler yapıldığını göstermektedir. Bununla birlikte, çalışmaların metodolojik açıdan bazı eksiklikler barındırdığı da dikkat çekmektedir. Öncelikle, sayısal veriye dayalı analizlerin (AHP, TOPSIS vb.) turizm planlamasında daha fazla kullanılması gerekmektedir. Çok kriterli karar verme yöntemleri, turizm gelişim stratejilerinin belirlenmesinde nesnel ve ölçülebilir veriler sağlayarak, karar alıcıların daha sağlıklı politikalar geliştirmesine katkıda bulunacaktır. Bunun yanı sıra, turizm politikaları ve yönetim stratejileri üzerine daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir. Özellikle yerel yönetimlerin turizmdeki rolü, destinasyon pazarlama stratejileri ve turizm sektörünün sürdürülebilir kalkınmaya entegrasyonu gibi konuların derinlemesine incelenmesi, Bartın'ın uzun vadeli turizm stratejileri açısından kritik önem taşımaktadır. Bununla birlikte, turist memnuniyeti ve beklentileri üzerine yapılan araştırmaların yetersiz olduğu gözlemlenmektedir. Çalışmaların büyük bir kısmı turizm kaynakları, destinasyon yönetimi ve turizm altyapısı üzerine yoğunlaşmış olup, turist deneyimi, beklentileri ve destinasyon imajı konularında daha fazla veri toplanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Turist memnuniyeti ve beklentilerine yönelik çalışmaların artırılması, bölgenin turistik çekiciliğini ve rekabet avantajını artırmada etkili olacaktır.

Bartın'ın turizm potansiyelinin daha etkin bir şekilde değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için altyapı yatırımları, destinasyon yönetimi, turist deneyimi analizleri ve sürdürülebilir turizm stratejileri üzerine yapılacak yeni akademik çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda yapılacak bilimsel araştırmalar, bölgenin turizm sektöründeki yerini sağlamlaştırmasına ve destinasyon yönetimi konusunda daha bilinçli adımlar atmasına katkı sağlayacaktır.

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırma, Bartın ilinin turizm destinasyonu olma potansiyelini değerlendirmek amacıyla nitel bir yaklaşımla tasarlanmıştır. Çalışmada, Bartın'ın doğal, tarihî ve kültürel değerlerinin turizm açısından stratejik biçimde analiz edilmesi hedeflenmiş ve bu amaçla uzman görüşlerine dayalı SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) analizi yöntemi kullanılmıştır. SWOT analizi, bir destinasyonun içsel (güçlü ve zayıf yönler) ve dışsal (fırsatlar ve tehditler) faktörlerini sistematik biçimde değerlendirerek stratejik karar alma süreçlerine katkı sağlayan etkili bir analiz tekniğidir. Bu yöntem sayesinde, Bartın ilinin mevcut turizm potansiyeli kapsamlı bir biçimde ele alınarak, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda yönlendirici öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma betimsel nitel araştırma deseninde yapılandırılmıştır. Bu yaklaşım, belirli bir olgunun mevcut durumunu anlamak, yorumlamak ve detaylı biçimde ortaya koymak amacıyla kullanılır. Nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, hem belirli bir soru çerçevesi içerisinde kalmayı sağlar hem de katılımcıların kendi deneyim ve görüşlerini özgürce ifade etmelerine imkân tanır. Bu çerçevede hazırlanan mülakat formu, Bartın ilinin turizm destinasyonu potansiyeline ilişkin olarak derinlemesine bilgi toplamayı hedeflemiştir.

Mülakat sürecinde katılımcılara yöneltilen sorular şu şekildedir: “Alanınız nedir?”, “Kaç yıldır Bartın Üniversitesi’nde görev yapmaktasınız?”, “Bartın’ın turizm destinasyonu olabilmesi için güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?”, “Bartın’ın turizm destinasyonu olarak sahip olduğu fırsatlar nelerdir?”, “Bartın’ın turizm destinasyonu olarak karşılaştığı tehditler nelerdir?” ve “Bartın’ın turizm destinasyonu olarak gelişebilmesi için ne tür stratejiler önerirsiniz?” Bu sorular, SWOT analizinin temel bileşenlerini doğrudan kapsayacak şekilde yapılandırılmış olup, katılımcıların bölgeye özgü değerlendirmelerini içeren zengin veriler elde edilmesini sağlamıştır.

Araştırmada örneklem seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılar, Bartın Üniversitesi’nde görev yapan ve turizm, tarih ya da arkeoloji alanlarında uzmanlık sahibi akademisyenler arasından seçilmiştir. Nitel araştırmalarda bilgi derinliği ve anlam çeşitliliği esastır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu doğrultuda katılımcıların seçiminde, bölgenin turizm potansiyeline ilişkin bilgi düzeyi, sürdürülebilir turizm uygulamaları hakkında görüş oluşturabilme yeterliliği ve akademik/mesleki deneyim gibi ölçütler dikkate alınmıştır. Nitel araştırmalarda örneklem büyüklüğü, nicel araştırmalara kıyasla daha küçük tutulur çünkü nitel yöntemlerin amacı, bir olgunun ya da durumun neden ve nasıl oluştuğunu anlamak, yani derinlemesine bilgi toplamaktır (Dworkin, 2012). Bu tür çalışmalarda örneklem büyüklüğünün yeterliliği frekanslara değil, sağlanan anlam ve bağlam derinliğine bağlıdır (O'Reilly ve Parker, 2013). Bu doğrultuda araştırma kapsamında 4'ü turizm, 1'i tarih ve 1'i arkeoloji alanında olmak üzere toplam 6 akademisyen ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Görüşmeler, 17 Nisan-1 Mayıs 2025 tarihleri arasında yüz yüze yapılmış, her bir görüşme yaklaşık 30-45 dakika sürmüş ve katılımcıların rızası doğrultusunda ses kaydı alınarak veri kaybı olmaksızın yazılı transkripte dönüştürülmüştür.

Araştırma sürecinde etik kurallara titizlikle uyulmuştur. Katılımcılara araştırmanın amacı hakkında ön bilgi verilmiş, bilgilendirilmiş onam formları aracılığıyla görüşmelere gönüllü katılım sağlanmıştır. Katılımcıların kişisel bilgileri kesinlikle gizli tutulmuş, tüm veriler yalnızca akademik amaçlarla kullanılmış ve üçüncü kişilerle paylaşılmamıştır. Verilerin toplanmasına başlanmadan önce, araştırma Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'na sunulmuş ve 16.04.2025 tarihli, 7 sayılı toplantıda 2025-SBB-0231 protokol numarası ile etik onay alınmıştır. Bu doğrultuda, tüm süreçler bilimsel araştırma etiğine uygun biçimde yürütülmüştür.

Bu yöntemsel çerçeve, Bartın ilinin turizm destinasyonu olarak mevcut potansiyelini anlamak ve bölgenin gelişimini destekleyecek stratejik öneriler geliştirmek adına derinlemesine ve yapılandırılmış bir analiz sağlamaktadır.

5. ANALİZ VE BULGULARIN YORUMLANMASI

Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, metin tabanlı verilerin sistematik olarak incelenerek anlamlı kategorilere ayrılmasını sağlayan bir yöntemdir (Krippendorff, 2018). Araştırmada gizliliğe önem verilmiş katılımcılar K1, K2, K3, K4, K5 ve K6 şeklinde kodlanarak yanıtları sunulmuştur. Araştırmanın geçerliği açısından, literatüre uygun kavramsal çerçeve oluşturulmuş ve veriler SWOT analizi metodolojisine uygun şekilde analiz edilmiştir.

Araştırmanın katılımcıları, Bartın Üniversitesi'nde görev yapan 4'ü turizm, 1'i tarih ve 1'i arkeoloji alanında uzman olmak üzere 6 akademisyenden oluşmaktadır. Katılımcıların tamamı doktora derecesine sahiptir ve 15 yıl ve üzeri akademik deneyime sahiptir.

Katılımcıların tamamı, Bartın'ın turizm destinasyonu olarak geliştirilmesi gerektiği görüşünü paylaşmaktadır. Bu görüşün temel gerekçeleri arasında Bartın'ın zengin tarihi mirası, doğal güzellikleri ve kültürel çekiciliği öne çıkmaktadır. Özellikle Amasra'nın tarihi yapıları, kıyı turizmi potansiyeli, doğa turizmine elverişli alanları ve sürdürülebilir turizm açısından sahip olduğu avantajlar vurgulanmıştır. Bununla birlikte, katılımcılar Bartın'ın turistik değerlerinin yeterince tanıtılmadığını, ulaşım altyapısının iyileştirilmesi gerektiğini ve bölgenin turizm odaklı kalkınma stratejilerine ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda, uzman görüşleri doğrultusunda Bartın'ın mevcut turizm potansiyeli SWOT analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

5.1. Bartın'ın Turizm Destinasyonu Olarak Güçlü Yönlerine İlişkin Uzman Görüşleri

Bartın'ın turizm destinasyonu olma potansiyeli, katılımcıların değerlendirmeleri doğrultusunda belirli temalar çerçevesinde ele alınmıştır. Katılımcılar, Bartın'ın sahip olduğu doğal güzellikler, kültürel miras, tarihi yapılar ve konum avantajlarının turizmi geliştirmek için önemli olduğunu vurgulamıştır. K1 ve K6, Bartın'ın doğa, antik kentler ve deniz turizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olduğunu ifade etmiştir. K6, özellikle Güzelcehisar Lav Sütunları, Amasra'nın tarihi ve turistik değerleri ve Bartın Irmağı'nın gemi ulaşımına uygun olmasını bölgenin çekici unsurları olarak vurgulamıştır. K1 ise Bartın'ın sahip olduğu kıyı şeridinin ve doğal güzelliklerin turizm açısından büyük bir avantaj

sunduğunu belirtmiştir. K2, Bartın'ın bir liman kenti olması ve tarih boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapması nedeniyle turizmde büyük bir avantaj taşıdığını ifade etmiştir. Bölgenin kültürel mirasının korunarak turizme kazandırılmasının, destinasyon kimliğini güçlendireceğini dile getirmiştir. K3 ve K5, Amasra'nın tarihi ve kültürel yapısının Bartın'ın en önemli turizm değerlerinden biri olduğunu vurgulamıştır. K3, Amasra'nın kültürel turizm açısından öne çıkarılması gerektiğini ve bunun yanı sıra Küre Dağları Milli Parkı içinde ekoturizm yürüyüş etkinlikleri düzenlenerek turizmin çeşitlendirilebileceğini belirtmiştir. K5 ise Amasra'nın kruvaziyer turizmi ile son yıllarda özellikle Rus turistler tarafından tercih edilmeye başlandığını, bu durumun bölgenin turizm potansiyelini artırdığını ifade etmiştir. Ayrıca K5, Güzelcehisar Lav Sütunları'nın doğal miras olarak belgelenmesinin ve yürütülen peyzaj projelerinin bölgenin turizm cazibesini artırdığını dile getirmiştir. K4 ve K3, Bartın'ın ekoturizm açısından büyük fırsatlar sunduğunu vurgulamıştır. K3, Ulus ilçesinin Küre Dağları Milli Parkı ile ekoturizm açısından güçlü bir potansiyel sunduğunu, burada eko-köylerin kurulabileceğini ve yavaş şehir (Cittaslow) konsepti ile sürdürülebilir turizmin desteklenebileceğini ifade etmiştir. K4 ise Bartın'ın coğrafi konumunun avantajlı olduğunu, Küre Dağları, Abant, Yedigöller gibi turistik destinasyonlara yakın olması sayesinde alternatif tur güzergahlarına dahil edilebileceğini belirtmiştir. K5 ve K6, Bartın merkezde korunmuş ahşap mimarinin ve butik otel konseptlerinin yaygınlaşmasının turizm açısından önemli bir değer olduğunu belirtmiştir. K5, Bartın çarşı dokusunun iyileştirilmesiyle, tarihi kent kimliğinin daha fazla ön plana çıkabileceğini ifade etmiştir. Ayrıca, Tarihi Kentler Birliği'nin destekleri ile Parthenios Antik Kenti gibi kültürel miras alanlarının turizme kazandırılabilmesini vurgulamıştır. K4 ve K5, Bartın'ın kolay erişilebilir bir destinasyon olduğunu ve uluslararası turizm organizasyonlarına dahil olabilecek potansiyele sahip olduğunu belirtmiştir. K4, Bartın'ın büyük turizm merkezlerinden bağımsız bir rota olması nedeniyle alternatif turizm için önemli bir fırsat sunduğunu ifade etmiştir. K5 ise kruvaziyer turizmi ve yerli turistler için yapılan altyapı yatırımlarının Bartın'ın turizmdeki önemini artıracaklarını dile getirmiştir.

Uzman görüşleri doğrultusunda Bartın İli'nin turizm destinasyonu olarak güçlü yönleri aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir; Doğal ve kültürel miras: Bartın'ın sahip olduğu doğa, antik kentler ve deniz turizmi potansiyeli, Liman kenti olma avantajı: Bölgenin tarihi ve kültürel birikimiyle turizme elverişli olması, Amasra ve kültürel turizm: Amasra'nın tarihi dokusu ve kruvaziyer turizmiyle artan potansiyeli, Ekoturizm fırsatları: Küre Dağları Milli Parkı ve Ulus ilçesindeki sürdürülebilir turizm projeleri, Korunan tarihi doku: Ahşap evler ve butik otel konseptiyle Bartın'ın turizm kimliğinin desteklenmesi, Ulaşılabilirlik avantajı: Bartın'ın İstanbul ve Ankara gibi büyük metropollere yakın olması ve kruvaziyer turizmi ile uluslararası pazara açılma imkânı.

5.2. Bartın'ın Turizm Destinasyonu Olarak Zayıf Yönlerine İlişkin Uzman Görüşleri

Katılımcı görüşleri, Bartın'ın turizm destinasyonu olabilmesi yolundaki en büyük engelleri belirlemekte ve farklı perspektiflerden önemli zayıf yönlere işaret etmektedir. K1 ve K3, Bartın'daki altyapı eksikliklerinin ve ulaşım zorluklarının, turizm açısından en büyük engellerden biri olduğunu belirtmiştir. K3, ilin daha çok deniz-kum-güneş turizmi odaklı pazarlanmasının, kırsal ve kültürel turizmin gelişimini engellediğini ifade ederken, K1 genel olarak turizm ve kültürel gelişime yönelik alanların ihmal edildiğini vurgulamaktadır. K2, Bartın'ın karayolları güzergahı açısından bir kavşak noktası olmaması nedeniyle ulaşım

açısından dezavantajlı olduğunu belirtirken, K5 ve K6, ulaşım sorununun yanı sıra turizm işletmeciliğinde ciddi eksiklikler olduğuna dikkat çekmiştir. Turizm altyapısına yönelik değerlendirmelerde, K4 turistik alanlarda ulaşım, enerji, su ve kanalizasyon gibi altyapı ihtiyaçlarının eksikliği üzerinde dururken, K5 bu altyapı eksikliklerinin sürdürülebilir turizm işletmeciliği açısından büyük bir engel teşkil ettiğini belirtmiştir. K6 ise, Bartın'daki turizm istatistiklerine bakıldığında yabancı turist sayısının düşük olması ve geceleme süresinin kısa olması gibi faktörlerin turizm altyapısındaki eksikliklerle doğrudan bağlantılı olduğunu ifade etmiştir. Turizmin çeşitlendirilmesi ve profesyonelleşme eksikliği, uzmanların üzerinde en çok durduğu konulardan biridir. K4, bölgede turizmin çeşitlendirilememesinin büyük bir problem olduğunu vurgularken, K3, özellikle kırsal kalkınma ve ekoturizmin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. K5, mevcut turizm potansiyelinin oldukça yüksek olduğunu ancak profesyonel turizm işletmeciliğinin gelişmemesi nedeniyle bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilemediğini ifade etmiştir. K6, Bartın'da turizm denildiğinde Amasra'nın ön plana çıkmasının, merkezin turizmden yeterince pay alamamasına sebep olduğunu dile getirmiştir. Yerel yönetimlerin ve halkın turizme bakışı açısından farklı görüşler sunulmuştur. K6, yerel yönetimlerin turizmi ikinci planda bir sektör olarak görmesi ve tanıtıma gereken önemi vermemesi gibi faktörlerin turizm sektörünün gelişmesini engellediğini vurgulamıştır. K5 ise, halkın gelir beklentisinin ağırlıklı olarak günübirlik turizme bağlı olması nedeniyle uzun vadeli ve sürdürülebilir bir turizm anlayışının gelişemediğini ifade etmiştir. K1 ve K6, yerel halkın turizme tam destek vermediğini, dolayısıyla turizm sektörünün gelişmesi için yerel bilincin artırılması gerektiğini belirtmiştir.

Uzman görüşleri doğrultusunda Bartın'ın turizm destinasyonu olabilmesi için en kritik zayıf yönler şu şekilde tespit edilmiştir: Altyapı eksiklikleri: Ulaşım, konaklama, su, kanalizasyon gibi temel altyapı unsurlarının yetersizliği, Turizmin çeşitlendirilmemesi: Deniz-kum-güneş turizminin ön planda olması, kırsal ve ekoturizmin gelişimini engellemesi, Profesyonel turizm işletmeciliğinin gelişmemesi: İşletmecilerin günübirlik kazanç beklentisinde olması, uzun vadeli turizm yatırımlarının eksikliği, Yerel halkın turizme bakışı: Halkın turizmi tam anlamıyla desteklememesi, turizm bilincinin düşük olması, Yerel yönetimlerin rolü: Yerel yönetimlerin turizme gereken önemi vermemesi, tanıtım eksikliği, Yabancı turist çekme sorunu: Yabancı turist sayısının düşük olması, geceleme süresinin az olması.

5.3. Bartın'ın Turizm Destinasyonu Olarak Sahip Olduğu Fırsatlara İlişkin Uzman Görüşleri

Katılımcılar, Bartın'ın sahip olduğu doğal ve kültürel mirasın doğru yatırımlarla desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. K1, bölgenin doğa ve kültür alanında yapılacak yatırımlarla önemli bir çekim merkezi hâline gelebileceğini belirtirken, K2 ise Bartın'ın turizm alanında daha önce büyük ölçekli yatırımlara sahip olmamasının, yeni girişimciler için büyük bir fırsat sunduğunu ifade etmektedir. K3 ise Bartın'ın büyük illere olan yakınlığının, ulaşım açısından avantaj sağladığını ve özellikle Amasra limanında kruvaziyer turizminin başlamasının, bölge ekonomisi için büyük bir kalkınma potansiyeli taşıdığını vurgulamaktadır. Buna ek olarak, COVID-19 sonrası turistlerin kitle turizminden uzaklaşarak daha bireysel ve doğa temelli tatil seçeneklerine yönelmelerinin, Bartın'ın ekoturizm açısından değerlendirilmesi gereken bir fırsat olduğunu ileri sürmektedir. K4, Bartın'ın geleneksel bağlarının bulunduğu İstanbul ve Ankara gibi büyük metropollere olan

fiziki yakınlığının avantaj sunduğunu ve bu şehirlerden Bartın'a olan turistik talebin giderek arttığını belirtmektedir. Ayrıca, Karadeniz kıyılarına yönelik artan turizm talebinin Bartın için olumlu bir gelişme olduğunu ve Karadeniz'in kuzey ve güney kıyıları arasındaki ilişkilerin giderek güçlendiğini ifade etmektedir. K4'e göre, KOSGEB gibi kuruluşlar tarafından girişimcilere sağlanan destekler de turizm yatırımlarının artırılması açısından önemli bir fırsattır. K5, Bartın'ın sahip olduğu kültürel ve doğal mirasın tanıtımının artırılması gerektiğini, böylece bölgedeki turizm hareketliliğinin ivme kazanacağını savunmaktadır. Bu potansiyelin değerlendirilmesiyle yeni iş fırsatları yaratılabileceği ve özellikle genç nüfusun bölgeyi terk etmek yerine burada istihdam edilerek kentin gelişimine katkı sağlayabileceği belirtilmektedir. Benzer şekilde, K6 da ekoturizmin giderek daha fazla rağbet gördüğünü ve büyük oteller yerine bungalov tarzı konaklama seçeneklerinin turistler için daha cazip hale geldiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, Zonguldak Havalimanı'nın uluslararası uçuşlara açık olması sayesinde Avrupa'dan turist çekme potansiyelinin yüksek olduğu ifade edilmektedir. Katılımcılar Bartın'ın turizm destinasyonu olarak sahip olduğu fırsatların değerlendirilmesi gerektiği konusunda ortak görüşe sahiptir. Bölgenin ekoturizm, kruvaziyer turizmi ve kültürel mirasın tanıtımı konularında geliştirilmesi gerektiği, ayrıca büyük şehirlere olan yakınlığı ve turistik yatırımları destekleyen teşvik mekanizmalarının daha etkin kullanılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Uzman görüşleri doğrultusunda Bartın'ın turizm destinasyonu olarak sunduğu başlıca fırsatlar şu şekilde tespit edilmiştir: Doğa ve kültür turizmine yönelik yatırımların artması, Büyük ölçekli turizm yatırımlarının henüz yapılmamış olması, girişimciler için fırsat oluşturmaları, Bölgenin İstanbul ve Ankara gibi büyük metropollere yakınlığı, turistik talebin artmasına katkı sağlaması, Kruvaziyer turizminin Amasra limanında başlaması, Bartın'ın uluslararası turist çekme potansiyelini artırması, COVID-19 sonrası bireysel ve doğa turizmine yönelim, ekoturizm açısından fırsatlar yaratması, KOSGEB ve benzeri desteklerle turizm yatırımlarının artırılabilmesi, Kültürel ve doğal mirasın tanıtımının artması, yeni iş fırsatları doğurması, Bungalov tarzı konaklama tesislerine olan talebin artması, bölgenin bu alandaki yatırımlarla öne çıkma potansiyeli, Zonguldak Havalimanı'nın uluslararası uçuşlara açık olması, Avrupa'dan turist çekme potansiyeli.

5.4. Bartın'ın Turizm Destinasyonu Olarak Karşılaştığı Tehditlere İlişkin Uzman Görüşleri

Bartın'ın turizm destinasyonu olarak gelişimini engelleyen temel tehditler üzerine uzmanlar farklı görüşler sunmuştur. K1, yerel halkta turizm bilincinin yeterince gelişmediğini belirtmiştir. Bu durum, turizm sektöründe hizmet kalitesinin artmasını engelleyen bir faktör olarak öne çıkmaktadır. K2 ise Bartın özelinde büyük bir tehdit öngörmediğini ifade etmiştir. K3, özellikle kontrolsüz yapılaşmanın şehrin doğal ve kültürel dokusuna zarar verdiğine dikkat çekmiştir. Amasra Kalesi çevresindeki yapılaşmanın sürdürülebilir turizm açısından ciddi bir tehdit oluşturduğunu ve Bartın'daki konaklama tesislerinin yetersiz olmasının turistlerin konforunu olumsuz etkilediğini vurgulamıştır. Ayrıca şehirdeki altyapı eksikliklerinin, özellikle turizm sezonunda yetersiz kalarak ziyaretçilerin memnuniyetini düşürdüğünü dile getirmiştir. Bartın'ın rakip turistik destinasyonlarla kıyaslandığında tanıtım eksikliği yaşadığı da belirtilmiştir. K4, hızlı kentleşme ve koruma bilincinin yeterince gelişmemiş olmasının, özellikle Amasra gibi tarihi bölgelerde mimari dokunun bozulmasına neden olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bölgedeki genel fiyat seviyesinin yüksek oluşunun

turist çekmede dezavantaj yaratabileceğine değinmiştir. K5, Bartın'ın en büyük tehdidinin, turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yetersizliği ve bu işletmelerin turizm vizyonundan uzak olması olduğunu ifade etmiştir. Türkiye genelindeki diğer turizm merkezleri profesyonel yönetim ve yenilikçi yaklaşımlarla gelişirken, Bartın'ın işletme sahiplerinin maddi kısıtlar ve kısa vadeli kazanç beklentileri nedeniyle profesyonelleşemediği vurgulanmıştır. K6 ise konaklama, yeme-içme ve eğlence tesislerinin yetersizliğine dikkat çekmiştir. Bartın ve Amasra'nın geleneksel mimarisinin korunamaması, tanıtım eksikliği ve uluslararası pazarlarda yeterince yer almaması da önemli tehditler olarak değerlendirilmiştir.

Uzman görüşleri doğrultusunda Bartın'ın turizm destinasyonu olarak karşılaştığı temel tehditler şu şekilde tespit edilmiştir: Yerel halkın turizme yönelik bilinç eksikliği, Kontrolsüz yapılaşma ve tarihi dokunun zarar görmesi, Konaklama ve turistik tesislerin yetersizliği, Şehir altyapısının turizm sezonunda yetersiz kalması, Rekabet avantajını kaybetme riski (diğer destinasyonların daha iyi tanıtım yapması), Turizm sektöründeki işletmelerin profesyonelleşememesi, Yüksek fiyat seviyesi ve maliyetlerin turistler için caydırıcı olması, Geleneksel mimarinin korunamaması ve sürdürülebilir turizmin desteklenmemesi, Tanıtım eksikliği, uluslararası pazarlarda yetersiz görünürlük.

5.5. Bartın'ın Turizm Destinasyonu Olarak Gelişimini Sağlamak İçin Uzmanlar Tarafından Önerilen Stratejiler

Mülakat sürecinin son aşamasında katılımcılara Bartın'ın turizm destinasyonu olarak gelişimini sağlamak için önerilen stratejiler sorulmuştur. Uzmanlar, sürdürülebilir bir turizm politikası geliştirilmesi ve bölgenin uzun vadeli turizm stratejileri ile desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Katılımcılar, Bartın'ın turizm destinasyonu olarak gelişimini sağlamak için farklı stratejik öneriler sunmuştur. Altyapı ve ulaşım yatırımları konusunda K1 ve K3, Bartın'a erişimin kolaylaştırılması adına havaalanı bağlantıları ve hızlı tren projelerinin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. K5, şehir içi ulaşımında turistik bölgeleri kapsayan özel ulaşım hatları ve bisiklet yollarının oluşturulmasının turistlerin ulaşım deneyimini iyileştireceğini vurgulamıştır. Turizm tanıtımı ve pazarlama stratejileri konusunda K2 ve K4, Bartın'ın turistik değerlerini tanıtmak amacıyla dijital pazarlama kampanyalarının artırılması, sosyal medya tanıtımlarının daha etkin hale getirilmesi ve uluslararası turizm fuarlarına katılımın sağlanması gerektiğini ifade etmiştir. K6, yerel yönetimler, turizm işletmeleri ve akademik çevrelerin iş birliği yaparak Bartın'ın destinasyon kimliğini güçlendirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Sürdürülebilir turizm uygulamaları konusunda K3 ve K5, ekoturizm, agro-turizm ve kültürel miras turizmi gibi alanlarda projeler geliştirilerek doğal kaynakların korunması gerektiğini savunmuştur. K1, kontrolsüz yapılaşmanın önlenmesi ve çevresel denetimlerin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Yerel halkın turizme dahil edilmesi önerisinde K4 ve K6, yerel halkın turizm süreçlerine katılımını artırmak amacıyla eğitim programları ve bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesini önermiştir. K2, yerel üreticilerin ve esnafın turizmden faydalanabileceği kooperatiflerin kurulmasının bölgedeki ekonomik sürdürülebilirliği destekleyeceğini belirtmiştir. Tematik ve alternatif turizm geliştirme konusunda K1 ve K5, Bartın'ın kültürel miras, gastronomi ve doğa turizmi gibi alanlarda yeni turizm rotaları oluşturması gerektiğini savunmuştur. K3 ve K6, yıl boyunca turist çekebilecek festival ve etkinliklerin artırılması ve turizm sezonunun uzatılması gerektiğini ifade etmiştir. Katılımcılar genel olarak Bartın'ın turizm destinasyonu

olabilmesi için altyapı ve ulaşımın geliştirilmesi, tanıtım stratejilerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilir turizm uygulamalarının artırılması, yerel halkın sürece dahil edilmesi ve tematik turizm projelerinin hayata geçirilmesi gerektiği yönünde görüş birliğine varmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Bartın ilinin turizm destinasyonu olabilme potansiyelini değerlendirmek amacıyla SWOT analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, Bartın ilinin turizm destinasyonu olarak güçlü ve zayıf yönlerini, sahip olduğu fırsatları ve karşılaşılabileceği tehditleri değerlendirmektedir. Yapılan analizler ve uzman görüşleri doğrultusunda, Bartın'ın sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile önemli bir turizm potansiyeline sahip olduğu görülmektedir. Özellikle Amasra, Küre Dağları Milli Parkı, Güzelcehisar Lav Sütunları, İnkumu Plajı ve Bartın Irmağı gibi doğal ve tarihi zenginlikler, kentin turizm açısından cazibesini artıran unsurlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, İstanbul ve Ankara gibi büyük metropollere yakın olması, kruvaziyer turizminin başlaması ve ekoturizme yönelik artan ilgi, Bartın'ın turizmde gelişimini destekleyen önemli fırsatlardır. Bununla birlikte, Bartın'ın altyapı eksiklikleri, konaklama tesislerinin yetersizliği, turizmin çeşitlendirilememesi ve tanıtım eksikliği gibi önemli zayıf yönleri bulunduğu tespit edilmiştir. Özellikle ulaşım sorunları ve büyük ölçekli turistik yatırımların sınırlı olması, kentin turizm sektöründe sürdürülebilir bir büyüme yakalamasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, yerel halkın turizm bilincinin artırılması, geleneksel mimarinin korunması ve destinasyonun uluslararası alanda daha etkin bir şekilde tanıtılması gerekmektedir.

Çalışmada uzman görüşleri doğrultusunda Tablo 2'de yer alan SWOT Matrisi oluşturulmuştur.

Tablo 2. Bartın'ın Turizm Destinasyonu SWOT Matrisi

GÜÇLÜ YÖNLER (Strengths)	ZAYIF YÖNLER (Weaknesses)
✓ Doğal ve kültürel mirasın zenginliği (Amasra, Küre Dağları Milli Parkı, Güzelcehisar Lav Sütunları)	✗ Ulaşım ve altyapı eksiklikleri (karayolu, hava yolu, toplu taşıma yetersizliği)
✓ Ekoturizm ve doğa turizmi potansiyeli (trekking, kamp, doğa yürüyüşleri)	✗ Konaklama ve yeme-içme tesislerinin yetersizliği
✓ Butik otel ve geleneksel mimari korunma potansiyeli	✗ Turizmin çeşitlendirilememesi (deniz-kum-güneş turizmine aşırı bağımlılık)
✓ Karadeniz sahil hattında turistik plajlara sahip olması (İnkumu, Amasra, Çakraz)	✗ Turizm işletmelerinin profesyonelleşmemesi ve hizmet kalitesinin düşük olması
✓ İstanbul ve Ankara gibi büyük metropollere yakınlık	✗ Yerel halkın turizme bilinçsiz yaklaşımı, sürdürülebilir turizm farkındalığının düşük olması
✓ Karadeniz kruvaziyer turizmi için Amasra Limanı'nın varlığı	✗ Bölgesel rekabet avantajının düşük olması, rakip destinasyonların daha iyi tanıtılması

 Geleneksel mutfak kültürü ve el sanatları (tel kırma, ağaç oymacılığı, ahşap tekne yapımı)	 Tarihi ve kültürel mirasın yeterince korunamaması (özellikle Amasra Kalesi çevresindeki yapılaşma)
FIRSATLAR (Opportunities)	TEHDİTLER (Threats)
 Ekoturizmin ve bireysel turizmin yükselen trend olması	 Kontrolsüz yapılaşma ve tarihi dokunun zarar görmesi
 Kruvaziyer turizminin gelişimi ve Amasra Limanı'nın potansiyeli	 Yerel halkın turizme tam destek vermemesi
 Kültürel mirasın tanıtımı ve sosyal medya aracılığıyla turizm potansiyelinin artırılması	 Tanıtım ve uluslararası pazarlarda yetersiz görünürlük
 KOSGEB ve diğer devlet teşvikleriyle turizm yatırımlarının artırılması	 Bartın'daki turistik işletmelerin yenilikçi hizmet sunamaması
 Bungalov, glamping gibi düşük maliyetli ve doğa dostu konaklama türlerinin popülerleşmesi	 Rakip destinasyonların tanıtım ve pazarlama açısından önde olması
 Zonguldak Havalimanı'nın uluslararası uçuşlara açık olması	 Turizm sektöründeki fiyat seviyesinin yüksek oluşu ve turistlerin farklı bölgelere yönelmesi

Bartın'ın turizm destinasyonu olarak gelişmesi için güçlü yönlerinin daha iyi değerlendirilmesi ve zayıf yönlerinin giderilmesi gerekmektedir. Bartın'ın turizmde sürdürülebilir bir gelişim göstermesi için altyapı yatırımlarının artırılması, ekoturizm ve kültürel turizmin desteklenmesi, konaklama kapasitesinin genişletilmesi ve yerel halkın turizme katılımının teşvik edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, uluslararası ve dijital pazarlama stratejilerinin güçlendirilmesi, Bartın'ın rekabet gücünü artırmak için kritik bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Bartın, turizm potansiyelini tam anlamıyla değerlendirebilmek için doğru stratejiler geliştirdiği takdirde, Karadeniz Bölgesi'nin en önemli turizm destinasyonlarından biri haline gelebilecek potansiyele sahiptir. Ancak, bu potansiyelin sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi ve altyapıdan turizm politikalarına kadar kapsamlı bir planlama yapılması, kentin uzun vadeli turizm başarısı açısından kritik önem taşımaktadır.

Uzman görüşleri, Bartın'ın turizm potansiyelini ortaya çıkarmak için çok boyutlu bir strateji gerektirdiğini göstermektedir. Katılımcılar, bölgedeki turizm gelişiminin sürdürülebilirlik, altyapı ve yerel katılım çerçevesinde ele alınması gerektiğini vurgulamıştır. Bu doğrultuda, çalışmanın önerileri bölgedeki karar vericiler için yönlendirici nitelikte olup, Bartın'ın rekabetçi bir turizm destinasyonu haline gelmesi için uzun vadeli planlama ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Bartın'ın turizm destinasyonu olarak daha rekabetçi ve sürdürülebilir bir hale gelmesi için aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

1. Altyapı ve Ulaşımın Güçlendirilmesi: Bartın'da turistik potansiyelin etkin şekilde kullanılabilmesi için altyapı eksikliklerinin giderilmesi öncelikli konular arasında yer almaktadır. Batı Karadeniz Bölgesi'nde yapılan kapsamlı analizler, bölgede özellikle su, kanalizasyon ve ulaşım gibi temel altyapı hizmetlerinin yetersiz olduğunu ve bu durumun turizm sezonunda artan ziyaretçi yoğunluğu karşısında ciddi aksaklıklara yol açtığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, kıyı alanlarının sosyal donatılar açısından yetersizliği ve aşırı yapılaşma gibi mekânsal kalite sorunları da turistik memnuniyeti olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik altyapı yatırımlarının ve kentsel planlamaların bölge genelinde önceliklendirilmesi gerekmektedir (BAKKA, 2020). Şehre ulaşımı kolaylaştırmak için karayolu, havayolu ve deniz ulaşım altyapısı geliştirilmelidir. Özellikle Zonguldak Havalimanı'nın tam kapasiteyle kullanılması sağlanmalıdır. Turistik bölgelerde konaklama kapasitesi artırılmalı, farklı bütçelere hitap eden alternatif konaklama seçenekleri (butik oteller, bungalov evler, ekolojik oteller) teşvik edilmelidir. Engelsiz turizm uygulamalarına ağırlık verilerek, yaşlı ve engelli turistlerin de rahat bir şekilde seyahat edebileceği alanlar oluşturulmalıdır.

2. Turizmin Çeşitlendirilmesi ve Sezonun Uzatılması: Bartın turizmi sadece deniz-kum-güneş odaklı olmaktan çıkarılarak kültürel turizm, ekoturizm, doğa turizmi ve gastronomi turizmi gibi alternatif turizm türlerine yönlendirilmelidir. Özellikle turizmden daha fazla kazanç elde etmek ve uluslararası turizm pazarında güçlü bir yer edinmek isteyen destinasyonlar, turizm faaliyetlerini tüm yıla yaymak zorundadır. Bu kapsamda, turizmin çeşitlendirilmesi bir zorunluluk haline gelmektedir. Turistik ürün çeşitlendirmesiyle turistlere yönelik yeni imkânlar sunularak hem mekânsal hem de zamansal yoğunluk azaltılmakta, kıyı turizminde yaşanan taşıma kapasitesi problemleri ortadan kaldırılmaktadır (Cengiz, 2012). Bartın ili, sahip olduğu doğal ve kültürel mirası dikkate alındığında, ekoturizm uygulamaları için zengin bir potansiyel sunmaktadır. Ekoturizm, ilin ekonomik kalkınmasına katkı sağlayabilecek sürdürülebilir alternatiflerden biridir (Turoğlu ve Özdemir, 2005). Kruvaziyer turizminin geliştirilmesi için Amasra Limanı'na yönelik yatırımlar artırılmalı, bölgenin uluslararası kruvaziyer rotalarına dahil edilmesi sağlanmalıdır. Küre Dağları Milli Parkı ve Ulus ilçesinde doğa turizmi aktiviteleri (kamp, yürüyüş, bisiklet turları) için altyapı iyileştirilmelidir. Ulus ilçesi, zengin mağara sistemleri, kanyonları, ormanları ve etkileyici doğal peyzajıyla ekoturizm açısından büyük bir potansiyel sunmaktadır. 2016 yılında Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle yürütülen "Eko Rota Bartın" projesi kapsamında oluşturulan Ulus-Küre rotası, bölgenin bu doğal ve kültürel zenginliklerini ortaya koymuş; özellikle sivil mimari örnekleriyle dikkat çeken Ulus ilçesinin turizm değerini artırmak üzere bir altyapı oluşturmuştur. Bu bağlamda, bölgenin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması, tematik turizm türlerinin tespit edilerek turistik ürünlere dönüştürülmesi ve buna bağlı seyahat rotaları ile acente temelli programların oluşturulması gerekmektedir (BAKKA, 2016).

3. Kültürel ve Tarihi Değerlerin Korunması: Kültürel ve tarihi değerlerin korunması, sürdürülebilir turizm gelişimi açısından temel bir strateji olarak kabul edilmektedir. Özellikle Amasra ve Bartın merkez gibi tarihî kent dokusuna sahip alanlarda, geleneksel mimarinin korunması ve kontrolsüz yapılaşmanın önüne geçilmesi, bölgenin kimliğinin korunması ve turistik cazibesinin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır (Çelikyay, 2016). Bu doğrultuda, tescilli yapıların restorasyonu ve kültürel mirasın (el

sanatları, yerel mutfak, geleneksel festivaller vb.) etkin bir şekilde tanıtılması, kültürel turizmin çeşitlendirilmesine katkı sağlamaktadır (Meydan Yıldız ve Bahçeci, 2019). Ayrıca, Amasra gibi sahil yerleşimlerinde arkeolojik ve mimari mirasın sürdürülebilir planlama ilkeleri çerçevesinde korunması, yerel halkın katılımını da içeren bütüncül bir yaklaşımı gerektirmektedir (Şahin Körmeçli, 2024). Bu bağlamda düzenlenen yerel kültür ve sanat festivalleri, bölgenin özgün kültürel kimliğini tanıtmakta ve hem yerel toplumu hem de ziyaretçileri kültürel değerlerle buluşturarak kültürel sürekliliğe katkıda bulunmaktadır (Bartın Belediyesi, 2025b).

4. Tanıtım ve Pazarlamanın Güçlendirilmesi: Bartın'ın turistik değerlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde görünürlüğünün artırılması, dijital platformlar aracılığıyla etkili bir tanıtım stratejisi geliştirilerek sağlanabilir. Özellikle sosyal medya, mobil uygulamalar, e-turizm platformları ve uluslararası online tur operasyon sitelerinde aktif içerik paylaşımı, bölgenin marka bilinirliğini artırmakta kilit rol oynar. Türkiye içindeki çalışmalar, turistlerin destinasyon tercihlerini yönlendiren en önemli etkenlerden birisinin e-WOM (elektronik ağızdan ağza iletişim) ve çevrimiçi içerik kalitesi olduğunu göstermektedir (Yazgan Pektas ve Hassan, 2020). Ayrıca, Bartın'ın iç ve dış pazarda tanınabilirliğini yükseltmek için uluslararası turizm fuarlarına düzenli katılım, destinasyonun doğrudan paydaşlarla buluşmasını ve profesyonel ağlar kurmasını sağlayacaktır (BAKKA, 2020). Yerel halkın turizm bilincinin geliştirilmesi de uzun vadeli marka algısı için önemlidir; bu kapsamda düzenlenecek eğitim programları, hizmet kalitesinin artırılması ve küçük işletmelerin dijital pazarlama kapasitesinin desteklenmesi Bartın'ın rekabet avantajını güçlendirir.

5. Sürdürülebilir Turizm Stratejilerinin Benimsenmesi: Turizm faaliyetlerinin çevresel, kültürel ve ekonomik dengeleri gözeterek uzun vadeli gelişimi sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda sağlanmalıdır. Bu kapsamda, yeşil turizm uygulamalarının teşvik edilmesi ve doğa dostu projelerin desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle atık yönetimi, geri dönüşüm, karbon ayak izinin azaltılması gibi çevre dostu politikaların hayata geçirilmesi, bölgenin ekolojik dengesini koruyarak turizm gelirlerinin devamlılığını sağlayacaktır. Ayrıca, turizm destinasyonlarında taşıma kapasitesi analizlerinin yapılması, yoğun turizm baskısı nedeniyle oluşabilecek tahribatların önüne geçmek için gereklidir. Nguyen vd. (2024) tarafından Vietnam'ın Merkez Yaylaları üzerine yapılan çalışmada; sürdürülebilir turizmi etkileyen başlıca faktörlerin kültürel değerlerin korunması, altyapının geliştirilmesi, çevresel etkilerin gözetilmesi ve yerel yönetimlerin politika desteği olduğu vurgulanmıştır. Bu çalışma, sürdürülebilir turizmin sadece çevresel bir sorumluluk değil, aynı zamanda bütüncül bir yönetim anlayışını gerektiren sosyo-ekonomik bir strateji olduğunu ortaya koymaktadır.

6. Destekleyici Politika ve Yatırımların Artırılması: Turizmin sürdürülebilir gelişimi için yalnızca doğal ve kültürel kaynakların yönetimi değil, aynı zamanda güçlü kurumsal ve finansal destek mekanizmaları da gereklidir. Bu bağlamda, KOSGEB, TÜBİTAK ve Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) gibi kurumlar aracılığıyla turizm sektörüne yönelik teşvik programlarının yaygınlaştırılması, sektördeki girişimciliğin desteklenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle BAKKA'nın TR81 bölgesine yönelik hazırladığı strateji belgelerinde, turizmde kümelenme, destinasyon yönetimi ve yerel yatırımcıların kapasitesinin artırılması gibi hedefler açıkça ortaya konulmuştur (BAKKA, 2020). Yerel yönetimlerin özel sektörle iş birliği içinde ortak turizm projeleri geliştirmesi, kamu

kaynaklarının etkin kullanımı ve yatırım çekiciliğinin artırılması açısından kritik bir adımdır. Ayrıca, turizm girişimcilerinin dijital pazarlama, finansal okuryazarlık ve sürdürülebilirlik konularında desteklenmesi, bölgesel kalkınmaya doğrudan katkı sunmaktadır. Bu çerçevede, bölgeye yeni yatırımcıların çekilmesi için vergi indirimi, arazi tahsis gibi yerel teşvik mekanizmaları da etkin biçimde devreye alınmalıdır.

Bartın, sahip olduğu doğal ve kültürel zenginlikleri ile önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için altyapı geliştirmeleri, turizm çeşitliliğinin artırılması, kültürel mirasın korunması, etkili tanıtım stratejilerinin benimsenmesi ve sürdürülebilir turizm uygulamalarına öncelik verilmesi gerekmektedir. Belirtilen önerilerin uygulanması durumunda Bartın, Karadeniz Bölgesi'nin en güçlü turizm destinasyonlarından biri haline gelebilecek ve sürdürülebilir turizm anlayışıyla ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacaktır. Ancak, bölgenin turizm potansiyelinin tam olarak ortaya çıkabilmesi için kamu-özel sektör iş birliği, akademik çalışmalar ve yerel halkın katılımı büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışma, belirli sınırlılıklar içermektedir, katılımcı sayısının 6 ile sınırlı olması, daha geniş çaplı bir anket veya istatistiksel analiz yapılmaması, sonuçların genellenebilirliğini kısıtlamaktadır. SWOT analizi yöntemi içsel ve dışsal faktörleri değerlendirmekte güçlü bir yöntem olsa da faktörler arasındaki neden-sonuç ilişkisini ortaya koymak için DEMATEL veya AHP gibi diğer çok kriterli karar verme yöntemleriyle desteklenebilir. Çalışma sadece Bartın ili özelinde gerçekleştirilmiştir, dolayısıyla diğer turizm destinasyonları ile karşılaştırmalı analiz yapılmamıştır.

YAZARLARIN BEYANI

Yayın Etiği Beyanı ve Etik Onay İzni: Araştırmanın tüm safhalarında araştırma ve yayın etiğine özen gösterilmiştir. Bu çalışma ile ilgili olarak Bartın Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan 2025-SBB-0231 sayılı ve 16.04.2025 tarihli etik kurul onayı alınmıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması söz konusu değildir.

KAYNAKÇA

- Açıksöz, S., Topay, M. ve Gökyer, E. (2004). Bartın yaylalarının rekreasyon ve turizm kullanımları açısından irdelenmesi. *Journal of Agricultural Sciences*, 10(4), 359-365. https://doi.org/10.1501/Tarimbil_0000001011
- Açıksöz, S., Topay, M. ve Aydın, H. (2006). Bartın-Arıt Beldesi trekking potansiyelinin belirlenmesi. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 8(10), 80-89.
- Akça, Y. ve Özdemir, R. (2014). Turizm yoluyla kırsal kalkınma: Amasra ve köyleri örneği. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(9).

- Akça, Y., Oğuz, H. U. ve Emir, G. (2019). UNESCO dünya mirası listesine yeni bir aday: Bartın. *Yeni Türkiye 109 Kültür Politikaları Özel Sayısı-I*, 25(109), 377-386.
- Ayaz, N. ve Çobanoğlu, S. (2017). Ev kadınlarının turizm amaçlı yöresel yemek üretimine bakış açıları: Bartın ili örneği. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 413-427.
- Ayaz, N. ve Köse, Y. (2022). Turizm işletmesi yöneticilerinin yöresel yemek beklentisi üzerine nitel araştırma: Bartın ili örneği. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 187-198.
- Bahar, O. ve Kozak, M. (2005). *Küreselleşme sürecinde uluslararası turizm ve rekabet edebilirlik*. Detay Yayıncılık.
- Bahar, O. ve Kozak, M. (2012). *Turizm ve rekabet*. Detay Yayıncılık.
- BAKKA (Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı). (2016). *Eko Rota Bartın: Doğal ve kültürel koridorların haritalandırılması*. <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/ekorota-1-2-3.pdf> (Erişim tarihi: 10.06.2025).
- BAKKA (Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı). (2020). *TR81 bölgesi turizm master planı*. <https://bakkakutuphane.org/upload/dokumandosya/tr81-turizm-master-plani-db.pdf> (Erişim tarihi: 10.06.2025).
- Bartın Belediyesi (2025). *Belediye hakkında*. <https://bartin.bel.tr/belediye-hakkinda> (Erişim tarihi: 15.02.2025).
- Bartın Belediyesi. (2025b). *Kültür, Sanat ve Çilek Festivali coşkuyla başladı*. <https://www.bartın.bel.tr/kultur-sanat-ve-cilek-festivali-coskuyla-basladi> (Erişim tarihi: 10.06.2025).
- Bartın Kültür Müdürlüğü. (2025). *Bartın'ın coğrafyası*. <https://bartin.ktb.gov.tr/TR-68965/cografya.html> (Erişim tarihi: 15.02.2025).
- Bartın Kültür Turizm. (2025). *Konaklama tesisleri*. <https://bartin.ktb.gov.tr/TR-392958/konaklama-tesisleri.html> (Erişim tarihi: 15.02.2025).
- Bartın Valiliği. (2025). *Bartın Kültür - Turizm*. <http://www.bartın.gov.tr/bartın-kultur---turizm> (Erişim tarihi: 15.02.2025).
- Başer, M. Y. ve Olcay, A. (2021). Battalgazi (eski Malatya) inanç turizmi potansiyelinin SWOT analizi ile değerlendirilmesi. *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 4(3), 341-366.
- Bruwer, J., Gross, M. J., & Lee, H. C. (2016). Tourism destination image (TDI) perception within a regional winescape context. *Tourism Analysis*, 21(2-3), 173-187. <https://doi.org/10.3727/108354216X14559233984692>
- Camilleri, M. A. (2018). *Travel marketing, tourism economics and the airline product: An introduction to theory and practice*. Springer.

- Candela, G., & Figini, P. (2012). *The economics of tourism destinations*. In *The economics of tourism destinations*. Springer Texts in Business and Economics. Springer.
- Cengiz, F. (2012). *Üçüncü yaş turistlere yönelik turistik ürün analizi: Alanya uygulaması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Coltman, M. M. (1989). *Tourism marketing*. Van Nostrand Reinhold.
- Cooper, C. (2016). *Tourism: Principles and practice*. Pearson Education.
- Çelikyay, H. S. (2016). Strategies on sustainability of historical and cultural heritage in Amasra, Turkey. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 2(Special Issue 1), 104–105.
- Dworkin, S. L. (2012). Sample size policy for qualitative studies using in-depth interviews. *Archives of Sexual Behavior*, 41(6), 1319–1320. <https://doi.org/10.1007/s10508-012-0016-6>
- Emir, G. (2011). *Bartın ve çevresinin turizm envanteri–Sektör analizi*. Bartın Üniversitesi Ders Notları.
- Emir, G. (2012). Bartın ve çevresi kırsal turizminin SWOT analizi. *Mesleki Bilimler Dergisi (MBD)*, 1(1), 50–56.
- Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2017). *Tourism: Principles and practice*. Pearson UK.
- Hamdioğlu, C. (2002). *SWOT Analizi ve tekstil sektörü üzerine bir uygulama* [Yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Hazar, A. (2007). *Spor ve turizm*. Detay Yayıncılık.
- Hazzan, O., Heyd-Metzuyanim, E., Even-Zahav, A., Tal, T., & Dori, Y. J. (2017). *Application of management theories for STEM education: The case of SWOT analysis*. Springer.
- Hosany, S., Ekinci, Y. ve Uysal, M. (2006). Destination image and destination personality: An application of branding theories to tourism places. *Journal of Business Research*, 59(5), 638–642. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2006.01.001>
- Karakaş, A., Demirkan, B. ve Aslan, A. (2022). Bartın halkının turizme bakış açısı. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 444–462.
- Kavaklı, E. ve Karakaş, A. (2022). Turizmin bölgesel kalkınmaya etkisi üzerine bir inceleme. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(25), 37–50. <https://doi.org/10.47129/bartiniibf.1062723>
- Meydan Yıldız, M. ve Bahçeci, Ö. (2019). The urban planning process and sustainable conservation in Amasra. *Smartofjournal*, 5(23), 1298–1313. <http://dx.doi.org/10.31576/smryj.345>
- Nguyen, T. D., Nguyen, N. T., & Thanh, N. N. (2024). Factors affecting sustainable tourism development: Evidence from the Central Highlands of Vietnam. *SAGE Open*, 14(2). <https://doi.org/10.1177/21582440241240816>

- Oppermann, M. (2000). Tourism destination loyalty. *Journal of Travel Research*, 39(1), 78–84. <https://doi.org/10.1177/004728750003900110>
- O'Reilly, M., & Parker, N. (2013). 'Unsatisfactory saturation': a critical exploration of the notion of saturated sample sizes in qualitative research. *Qualitative Research*, 13(2), 190–197. <https://doi.org/10.1177/1468794112446106>
- Page, S. J. (2019). *Tourism management*. Routledge.
- Page, S. J., & Connell, J. (2020). *Tourism and entrepreneurship*. (pp. 262–279). Routledge.
- Patton, M. Q. (1999). Enhancing the quality and credibility of qualitative analysis. *Health Services Research*, 34(5 Pt 2), 1189.
- Reitsamer, B. F., & Brunner-Sperdin, A. (2017). Tourist destination perception and well-being: What makes a destination attractive?. *Journal of Vacation Marketing*, 23(1), 55–72. <https://doi.org/10.1177/1356766715615914>
- Rucci, A. C., & Porto, N. (2022). Accessibility in tourist sites in Spain: Does it really matter when choosing a destination? *European Journal of Tourism Research*, 31, 3108–3108. <https://doi.org/10.54055/ejtr.v31i.2165>
- Sammot-Bonnici, T., & Galea, D. (2015). SWOT analysis. *Wiley Encyclopedia of Management*, 12(1).
- Sarı Nayim, Y. (2017). Bartın ili Kapısıyü Köyü'ndeki yerel halk, ziyaretçiler ve yöneticilerin sürdürülebilir turizm planlamasına yönelik bakış açılarının incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(19), 137–153.
- Sarsby, A. (2016). *SWOT analysis*. Lulu Press.
- Şahin Körmekçi, P. (2024). Understanding the historic center by using network analysis with mental mapping method: The case study of Amasra, Turkey. *Sustainability*, 16(13), 5387. <https://doi.org/10.3390/su16135387>
- T.C. Cumhurbaşkanlığı. (2025). *Türkiye 2024 yılında turizm geliri 60 milyar doların üzerinde*. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/dis-basinda-turkiye/detay/turizmturkiye-2024-yilinda-turizm-geliri-60-milyar-dolarin-uzerinde> (Erişim tarihi: 05.02.2025).
- Teoli, D., Sanvictores, T., & An, J. (2019). *SWOT analysis*. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537302/> (Erişim tarihi: 11.03.2025).
- Topay, M. ve Memlük, Y. (2011). Rekreatyonel etkinlikler için uygun alan seçimine yönelik yeni bir yöntem yaklaşımı: Bartın-Uluyayla örneği. *SDÜ Orman Fakültesi Dergisi*, 12(2), 141–147.
- Turoğlu, H. ve Özdemir, H. (2005). Bartın ilinin ekoturizm potansiyelinin belirlenmesi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 10(13), 97–116.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2025). *Büyük Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 10.01.2025).

- United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2025). *Why Tourism?* <https://www.unwto.org/why-tourism> (Erişim tarihi: 12.01.2025).
- Karakaş, A. ve Uyar Oğuz, S. (2021). Bartın'ı ziyaret eden yerli turistlerin yöresel yiyeceklerle yönelik tutum ve davranışlarının belirlenmesi. *Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1552–1569. <https://tutad.org/index.php/tutad/article/view/149>
- VisitBartın. (2025). *Bartın turizm istatistikleri*. <https://visitbartin.com/bartın/turizm-istatistikleri> (Erişim tarihi: 15.02.2025).
- Weihrich, H. (1982). The TOWS matrix – A tool for situational analysis. *Long Range Planning*, 15(2), 54–66. [https://doi.org/10.1016/0024-6301\(82\)90120-0](https://doi.org/10.1016/0024-6301(82)90120-0)
- Yazgan Pektas, Ş. ve Hassan, A. (2020). The effect of digital content marketing on tourists' purchase intention. *Journal of Tourismology*, 6(1), 79–98. <https://doi.org/10.26650/jot.2020.6.1.0011>
- Yen, H. P., Chen, P. C., & Ho, K. C. (2021). Analyzing destination accessibility from the perspective of efficiency among tourism origin countries. *Sage Open*, 11(2). <https://doi.org/10.1177/21582440211005752>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Zeybek, H. İ., Aylar, F. ve Dinçer, H. (2020). Değirmendere şelalesi (Ulus/Bartın), doğal ortam özellikleri ve turizm potansiyeli. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(1), 333–357.